

Praxis Avrea Qvotidianarvm Rervm Ecclesiastici Fori

In qua Variæ Iuridicæ Resolutiones ex approbatis traditionibus Doctorum,
atque diuersorum Tribunalium, præsertim Rotæ Romanæ, Decisionibus,
excerptæ, continentur; Opvs Qvatvor Partibvs Distinctvm

Continens Tertiam, & Quartam Partem: Quibus, hac nostra editione ab
innumeris mendis repurgata ...

Riccio, Giovanni Luigi

Venetiis, M.DC.LXXIV.

Praxis Professionis In Religione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98599](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98599)

- 4 Non dicitur spoliatus, qui remedio recuperanda possessionis agere potest.
 5 Clericus habens beneficium in spe, non dicitur beneficiatus.

An Clericus habens actionem ad beneficium dicatur beneficiatus, ut uti valeat privilegio fori iuxta mentem Concilij.

Grauis fuit altercatio, dum Romae morabar inter me, & quendam eminentissimum decretorum Doctorem, si dicatur beneficiatus ille clericus, qui habet beneficium in spe, ut pote quia habet actionem ad beneficium, vel habet expectatiam, & consequenter valeat uti privilegio fori, quod quidem ex mente Concilij Trid. sess. 23. canon. 2. competit omnibus clericis beneficia ecclesiastica obtinentibus, & dicebam ego talem clericum dici vere, & proprie beneficiatum, ad quod probandum exercitationis gratia adducebam tex. in leg. qui actionem, ff. de regul. iur. ubi qui actionem habet ad rem recuperandam, ipsam rem habere videtur, unde non videtur rem amittere, ad cuius recuperationem habet actionem, leg. non videtur, ff. de acquirenda possessione, & tunc dicitur rem in bonis nostris esse. Item in bonis, ff. de acq. rer. dom. & idem indicatur de actione de re ipsa, ad quam competit dicta actio Bart. in l. potest, ff. de author. tut. Thesaur. decil. 160. Simoncell. de decret. libro primo, titulo 3. & illud, quod mihi debitum est, meum appellatur, gloss. in l. si tibi in versiculo meum, ff. si cert. pet. Bart. in l. si pecuniam, C. d. neg. gest. hinc est, quod paria sunt amittere possessionem, & amittere actionem competentem per eam, Bart. in l. si prius in prima quaestione, numero 20. si de noui operis nunciat; & dicitur quis id habere, ad quod habet actionem, l. si in leg. duortij in principio, ff. sol. matr. & dicitur apud me esse, ad quod consequendum habeo actionem, & hoc procedit tam in personali, quam in reali actione, unde Capolla in tract. de praesumpt. contract. praesumptione 13. num. 98. voluit proprie meum illud dici, ad quod vendicationem habeo, unde non dicitur spoliatus, qui potest agere remedio recuperanda possessionis, l. si quis vi, ff. de acq. pos. quemadmodum non dicitur rem amittere, qui statim recuperavit, l. non dicitur, ff. de solue.

Contrariam sententiam de iure verioremi puto, & rationi consonam, talem scilicet clericum minime beneficiatum dici, quam sententiam tenuerunt Cardinales in clem. 1. §. primo de vi a, & honest. cleric. Bertacch. in suo repertorio in verb. clericus Milis similiter in repertorio eodem verbo, numero quinto, Grassius de effectibus clericatus, effectum primo numero 1228.

Non obstant in contrarium adducta praesertim illud de actione, quia procedunt ex iuris fictione, quod probatur in leg. minus, ff. de reg. iur. ubi minus est actionem habere, quam rem ipsam, & isto respectu iura vtuntur verbis denotantibus fictionem, quia verè non habet rem apud se, licet habeat dominium, & isto modo loquendi vtitur tex. in d. l. rem in bonis ff. de acq. rer. dom. dum vtitur verbo, intelligitur, quod denotat fictionem, l. quoniam, ubi Bald. ff. de his, qui not. infam. l. haeres quandoque supra de acq. hered. quem tex. ad hoc alleg. Rom. consil. 405. praesuppositis terminis, & in cap. ex studijs de praesumpt. quem tex. ad hoc alleg. Abb. in consil. 20. casus in effectu libro secundo, similiter tex. in d. leg. bonorum, §. fin. sup. titulo primo vtitur verbo, videtur, quod verbum etiam, notat fictionem, ut per gloss. hic, & in l. si duo in gloss. fin. sup. de acq. hered. in leg. 1. §. de ieiunio in verbo videor, ff. de vi, & vi arm.

cum simil. ut per Bart. in l. si is, qui pro emptore, ff. de vlucap.

PRAXIS PROFESSIONIS IN RELIGIONE.

RESOLVT. CCCXXVII.

- 1 Inualide professus reclamans potest audiri, si reclames intra quinquennium, & causas nullitates deducat coram suo superiore, & ordinario, & quod non dimittat habitum.
- 2 Concilium Trid. sess. 25. c. 19. intelligitur de temeraria habitus dimissione.
- 3 Non auditur spoliatus, donec spoliatus sit restitutus ad pristinam possessionem.
- 4 Regularis reassumens habitum dimissum potest audiri.
- 5 Reclamatio intra quinquennium intelligitur, si potuit reclamare.

An Apostata possit uti beneficio annulationis professionis infra quinquennium?

Sacrum Concil. Trid. sess. 25. c. 19. de regular. tria requirit, ut inualide professus reclamans possit audiri. Primum, ut reclamet intra quinquennium a die professionis computandum. Secundum, ut causas nullitatis, quas praetendit, deducat coram superiore suo, & ordinario. Tertium, ut non dimiserit habitum ante hanc deductionem, & si quid horum deficiat, non debet audiri; nimirum ad eum finem, ut iuridicè declaretur liber a vinculo religionis, adeo, ut dimittens sponte habitum, nullatenus admittendus sit ad quamcunque causam allegandam, sed ad religionem redire compellitur apostatae penis subiaciatur, & huiusmodi decretum procedet in professione, quacunque, tam expressa, quam tacita, cum loquatur generaliter, & indistincte, ut in specie docet Nauar. de regular. comm. 4. numero 73. ante med. quem sequitur Sanc. de matr. l. 7. disp. 37. numero 1. in fin. Azor. lib. 12. instit. moral. cap. 4. q. 13. ante finem vers. obseruandum est.

Quo stante videtur concludend. N. qui praedictum decretum Concil. non seruauit non esse liberum a Monastica professione in foro exteriori, & teneri reassumere habitum Nau. de regul. comm. 4. n. 77. in principio: ubi ex hoc concludit male quosdam consultasse multis Regularibus, ut clam fugerent a monasterijs, etiam habitu dimisso, ne in via caperentur ad reclamandum de nullitate professionis, cum obliet Concil. ex supra allegatis.

Praedicta tamen dispositio Concil. quo ad forum, exterius non procedet ex eo, quia professus haberet iustam causam dimittendi habitum, ut quia, non posset habere licentiam eundi ad reclamandum, nec ire, nisi habitu deposito, vel quia ei non permititur proponere causas coram ordinario, & ob id habitu dimisso fugit, ut reclamet: nam per Concil. ponitur solum temeraria dimissio habitus, quae temeritas non consideratur in eo, qui id facit, ut possit uti remedio sibi a iure concessio, & allegare causas nullitatis, ut declarat Nau. de regul. com. 4. in fin. vers. 2. quod etiam, quoad forum n. 78. Azor. instit. moral. lib. 12. c. 4. ad fin. Sanchez. de matr. lib. 7. disp. 37. n. 3.

Secundo dictum decretum Concil. intelligitur ex bono, & aequo, quauis non reassumeret habitum, nam illo reassumpto poterit audiri, quasi non videatur in humanum denegare perpetuo audientiam ei, qui iustam causam reclamandi habet ex sola habitus dimissione, etiam tentatis praesertim, quia mens Concil. videtur esse, ut consulari spolio religionis, ob quod

Iura

- ³ Iura denegant prorsus audientiam spoliati donec spoliatus ad pristinam possessionem sit restitutus cap. 1. de restit. spoliator. & cap. 2. eodem titul. Restituito ergo monasterio ad suam possessionem, per redditum monachi, & reassumptionem habitus poterit concedi audientia, vt in specie declarat Nau. de regul. com. 4. in fi. n. 78. & sequitur Sanc. de matrim. lib. 7. disput. 37. num. 4. Leonard. Lessius de iust. & iur. lib. 2. cap. 41. de statu religioso dubit. 7. nu. 63. vers. notandum secundo f. 590. in 3. edit. vbi quod Concil. statuit hoc in penam dimittentis habitum, vt non audiat; vnde non habet locum, si bona fide deposuerit habitum ad tempus, vel si illum reassumat, cum hoc sit intelligendum de bono, & æquo, nempe si habitum dimiserit, & non reassumserit, si enim reassumit erit audiendus ex supra allegatis.

- Idem dicitur de eo, quod disposuit Concil. vt non audiat nisi intra quinquennium à die professionis, quia hoc erit intelligendum cum simili exceptione, nempe, nisi toto illo tempore quinquennij durauerit impotentia reclamandi, cap. 1. de his, quæ vi, vel met. caus. Glos. in cap. 2. in verbo permaneat, de regul. vbi quod verba non reclamauerit intelliguntur, si potuit reclamare, & ita in specie dicti decreti Concil. concludit Leonard. Less. de iust. & iur. lib. 2. cap. 41. dub. 7. num. 63. vers. notand. secundo.

Verum, quia vt plurimum non potest constare de huiusmodi impotentia reclamationis, & de iustis causis dimissionis habitus, vel similibus, opus est plerumque restitutione in integrum, vt quis possit audiri, quæ erit concedenda, vt multis comprobatur Less. ibid. n. 64. & 65.

RESOLVT. CCCXXVIII.

- ¹ Regularis, qui per vim, & metum &c. emisit professionem, etiam transacto quinquennio, si non ratificauit professionem est liber in foro interiori.
² Nullius professus potest fugere ad locum vbi scandalum cessat.

Concilium Trident. circa annulationem professionis an obliget in foro conscientie.

QVO verò ad forum interius concludunt doctores simpliciter dictum decretum Concilij non ligare in conscientia, poterit enim talis professus transacto quocunque tempore dum priorem professionem non ratificauit cessante tamen scandalo omnia reclamare, & non deductis causis nullitatis coram ordinario, & superiore fugam arripere, & non tenebitur redire ad monasterium, nec erit apostata cum enim non sit vera professio in foro conscientie nullo modo est adstrictus religioni, prout neque Concil. intendit illum obligare in conscientia ad manendum in ea. Immo ablata occasione potest fugere, vel ratificare suam professionem, quia non potest frui commodis religionis, & sustentatione, nisi velit esse religiosus, aut nisi res sint ita constitutæ, vt non possit se subducere sine scandalo, quamdiu autem non potest se subducere non tenetur ratificare suam professionem, etiam si culpa ipsius professio fuisset irrita, vt si fictæ esset professus, vt late declarat Leonardus Lessius de iust. & iur. libro secundo capitulo 41. dubitat. 5. numero 65. vers. notandum 4. Sanchez de Matrim. lib. septimo disp. 37. numero vndecimo, vbi etiam, quod tuta conscientia poterit uxorem ducere, quod etiam voluit Nauarr. conf. 89. num. sexto, & septimo de regularibus, & comment. 4. eodem titulo num. 77. Emmanuel Sa in summ. in verb. religio. numero 71. Pro vt dicimus de professione ficta in qua est contractus onerosus, quo monachus se obli-

Aloys. Ricc. Praxis. Pars II.

gat Monasterio, & Monasterium monacho, & Monasterium implet ex parte sua illum acceptando, & tamen non est vera professio, imo neque decipiens manet aliqua obligatione cōstrictus, nisi per accidens ratione scandali, & quod consensum fictum probare non potest, quare potest fugere ad locum, vbi scandalum cessaret Henricus in summ. libro 11. de matrim. cap. 11. numero tertio Sanchez eodem titulo libro quarto disput. 15. numero quinto versic. quæro probatur, & libro secundo disput. 35. numero vndecimo Sotus de iust. & iur. libro septimo quæstione prima articulo secundo §. an verum, qui tale votum Aragon. 2. 2. quæst. 88. articul. 1. ante tertiam conclusionem Nauar. de regularibus comment. 4. num. 75. versic. aduertendum quarto.

RESOLVT. CCCXXIX.

- ¹ Professio facta eadem die susceptionis habitus est valida cum respiciat quid fauorabile.
² Dies termini non computatur in termino si fauor id suadeat.
³ Obligatur regularis ad onera subeunda ab hora susceptionis habitus.
⁴ Professio facta vltima die anni tenet, cum dies cepta habeatur pro completa in fauorabilibus.
⁵ Annus decimus sextus in professione mittenda, debet esse completus etiam per vltimum punctum horæ ratione obligationis introducendæ.

Professio facta eadem die, in qua habitus probationis fuit susceptus, an sit valida.

- R**Espondi esse concludendum, quod professio facta eadem die, in qua habitus probationis fuit susceptus, sit valida quamuis affuerit defectus sex horarum in circa, sumus enim in actu professionis, quæ est fauorabilis cum per eam quis vnatur Deo in seruitute regnare est; maxime respectu religionis, cui in dubio fauendum est, & pro validitate professionis iudicandum Sanchez de matr. lib. 7. disp. 37. num. 12. in fin. post Nauar. consil. 13. num. 10. de regularibus.
² In fauorabilibus autem dies termini computatur in termino si fauor id suadet, quidquid alias non deberet computari Oldrad. conf. 49. num. 1. Bal. in l. 2. caligato 21. q. num. 2. C. de nup. Dec. conf. 511. num. 3. Tiraq. de retract. lignag. glof. 11. num. 45. §. maxime, quia in casu nostro fuit apposta hora susceptionis habitus, tunc enim fit semper computatio de momento ad momentum Bonif. Vitalin. in tract. maleficio. in tit. forma citationis accusati nu. 27. Tiraq. d. glof. 11. num. 41. Cassan. super consuetud. Burgund. rubr. 1. §. 8. numer. 12. post med. fol. 26. & in specie professionis, quod annus incipiat ab hora, qua habitus imponitur concludit Henriquez in sum. tom. 1. c. 40. lib. 13. ad fin.

Præsertim, quia Concilium requirit annum post susceptum habitum, & sic terminus statuitur ipsi actui & non diei actus, quod facit vt tempus statim computetur, & sic incipit ab hora susceptionis habitus: Arcang. conf. 93. colum. vlt. post med. versicul. ad hoc est, quod voluerunt nu. 6. post Doctores in cap. super il. 2. vbi Abb. col. 4. & Præpos. Alexandr. nu. 24. ad fin. col. 3. de appel. Bald. in l. cum anterioribus col. 2. n. 2. C. de tempor. appellat. Franc. in c. 1. in fin. prin. nu. 5. vers. & idem quando assignatur de restit. spoliat. Tiraq. de retract. lignag. §. 1. glof. 11. num. 24.

- ⁴ Neque annullabitur professio, ex eo quod vltima dies anni non sit completa, quia sufficit annum esse perductum ad vltimum diem, cum in fauorabilibus dies cepta habeatur pro perfecta, prout ita in susce-

O 3 ptione

ptione ordinum seruari dixit Menoch. de arbitr. cas. 427. num. 25. post glof. Bald. & Aretin. l. qua atate ff. de test. Alciatus in l. anniculus 134. in princ. de verb. significat. Couar. super 4. decret. p. 1. c. 3. num. 2. in fin. vbi quod in sponsalibus vltimus dies anni etiam inceptus sufficit Afflict. in c. attestaciones 10. n. 7. ad fin. de desponsat. impuber. vbi quod hoc est verius favore matrimonij, & licet Fenut. de moment. temporum c. 3. num. 8. aliter distinguat, tamen hoc sequitur Sanch. de matr. lib. 1. disp. 16. num. 4. in fine, f. 805. vbi loquitur in specie professionis, quem latè sequitur Roderic. qu. regul. tom. 3. quæst. 15. artic. 4. per tot.

Et facit, quia quando tempus designatur per annum, pro vt in casu nostro, tunc semper vltima dies anni statim ac fuerit inchoata habetur pro completa in fauorabilibus quicquid aliud sit, quando tempus non designatur per annos, sed tunc magis dubitaretur, an vltima dies cepta haberetur, sicut enim in termino plurium annorum vltimus annus inceptus non habetur pro perfecto, ita neque in termino plurium dierum dies inchoatus habetur pro perfecto secundum distinctionem Castr. in l. si cui legetur 51. in fin. princip. ff. de l. 1. Socin. in l. si in annos 48. de cond. & demonstr. Parif. de resignat. lib. 12. p. 2. q. 8. n. 16. & 17.

Nec obstat, quod Concilium loquatur per diuisionem per annum, quæ adiecta implemente temporis significat perfectionem Soccin. in l. non putabam 47. in princip. ff. de condit. & demonstrat. & non potest dici annus completus, nisi constet ex omnibus suis momentis Bald. in cap. cum vigesimum in fin. de offic. delegati. Quia vt dictum est sufficit in fauorabilibus ingressus vltimi diei anni, quamuis non completi Canan. in leg. si cui legetur de leg. primo Menoch. de arbitr. cas. 427. numero 25. Maxime quia sumus in modico spatio quinque horarum, de quibus lex non curat, tanquam de paucissimo momento Bald. in cap. cum in cunctis num. 3. de election. & quamuis Baldus loquatur de punctis horarum non de horis, tamen idem est in modico spatio horarum respectu totius diei, prout est de punctis respectu horæ Tiraque. de iudic. in rebus exig. ferend. col. 19. ad med. vers. 69. his proximum est, per text. in l. si fundum versic. plane de fund. dotal. Bald. in cap. vltim. col. 2. versic. modo quero de præscript. Fenut. de moment. tempor. capitulo 33. in fine, cum etiam præcepta sint moraliter intelligenda, & moraliter potest dici perfectum, quod parum distat a perfectione, vt post multos relatos dicit Sanch. de matrimon. lib. 2. disputat. 16. num. 4. quamuis alij dubitent in anno decimo, ex quo, qui debet esse completus, vt professio valeat, itaut punctus horæ debeat respondere puncto natiuitatis Sane. de matrimon. disputat. 24. lib. 2. num. 24. ad med. cum agatur de maiori præiudicio, & obligatione in professione, quam in matrimonio. Abbas in cap. significatum 11. n. 4. de regular.

RESOLVT. CCCXXX.

- 1 Ad validitatem professionis præter requisita Clement. 8. num. 1. refertur motus proprius Sixti V. & Gregorij XIV. n. 2. & 3.
- 2 Nouitij professio, omisa plenaria informatione conueniens, est nulla n. 4.

De requisitis Bullæ Clement. VIII. circa professionem in religione.

Sanctissimus Sixtus Quintus in suo motu proprio edito 6. Decembris anni 1587. post plures qualitates ad ingrediendum religionem requisitas in versic. cæterum, disponere maiores sexdecim annis, non aliter in aliquam religionem ingredi posse, nec debe-

re, nisi prius de eorum parentibus, patria deque ante acta vita, & moribus diligenter inquiratur, & ex accurata informatione, & fide digna relatione compertum, & exploratum sit eos, neque aliquorum criminum, qualia sunt homicidia, furta, latrocinia, vel alia similia, aut grauiora, reos, vel suspectos exillere, vt propterea damnati sint, aut ne damnentur, formident, neque ingenti ære alieno supra vires facultatum grauatos, vel reddendis ratiocinijs, ita obnoxios, vel ex huiusmodi causa lis, vel molestia eis iam illata, vel timendum sit ne inferatur: nam si secus sit actum, & de his in generali, aut prouinciali capitulo fides indubitata non sit facta, & consensus generalis, aut Prouincialis non approbauerit, inhabiles redduntur, & ingressus, & professio nulla declarantur iuxta limitationem, quam circa huiusmodi consensum idem Sixtus V. in quodam alio motu proprio declaratorio edito 12. Kalend. Nouembris anni 1588. in versic. cum verò, & duobus seqq. declarauit. Et Gregorius XIV. in alio proprio motu edito idus Martij anno 1590. videtur requirere plenariam informationem fieri ante professionem de qualitatibus prædictis, & per constitutionem cuiuscunque religionis approbatas, requisitas, vt saltem superiores capitulum, aut tribus, aut quatuor Religiosis, vbi capitulum non solet celebrari, viris, & examinatis informantibus, & approbatis per eos, qui ad hoc deputati fuerunt ad capitulum, referant, & ab ipsis nouitius ad professionem admittatur.

Et in casu mihi proposito, dixi, professionem cuiusdam nouitij, declarandam fore nullam, ex quo opus erat fieri informationem prædictam pro parte conuentus absque qua approbata à Priori, & Præsidenti, & superiore, & magistris nouitiorum, & studentium non possunt admitti ad professionem, imò si admittantur, erit irrita, & nullius valoris, vt tradit Emmanuel Rodriguez in instructione, quam fecit ad recipiendos nouitios, versiculo secundo, idque virtute cuiusdam priuilegij concessi à S. D. N. Clement. VIII. 10. Septembris, anno 1597. & in sui Pontificatus sexto, cuius tenore subiungis, ita se habentem pro Monasterio S. Stephani Salmaticensi.

RESOLVT. CCCXXXI.

- 1 Filius habens vnum panem potius patri, quam filio suo dare tenetur.
- 2 Filius autoritate superioris ob parentum necessitate non potest exire à Religione.
- 3 Necessitas parentum impedit ingressum Religionis infilio, & ingressus, & professus obligatur ad exeundum, secus si obtulerit necessitas post ingressum.
- 4 Miles deseruens castrum sine licentia superioris ob parentum affectionem, emansiois crimine excusatur.

An professio valeat annullari, si tempore illius parentes indigebant subuentione filiorum?

Fuit mihi quæsitum à quodam Doctissimo Iuris consulto, an professio cuiusdam viri nobilis potuisset annullari ex eo, quod tempore professionis eiusdem habebat parentes, qui indigebant eius industria. In quo articulo prima facie dicebam, quod sic; ex quo obligatio alendi parentes est de iure naturæ, leg. prima, Codice de alendis liberis, adeo, quod si aliquis haberet vnum solum panem, tempore oppressionis magnæ famis, haberetq; patrem, & filios utrosque ob necessitatem morientes, teneretur potius patri, quam filio succurrere, vt fame prius filius, quam pater pereat. Cyn. Alber. Salycet. & Angel. in l. 2. C. de patribus, qui filios distraxerunt. Viuis ad communes opiniones eiusdem tituli. Ioan. de

de Amicis, conf. 105. num. 1. & seq. Oliverius in commentarijs ad titulum de gradibus, cognitionem quaest. 58. num. 36. facit glof. verbo fideles in cap. 1. dist. 30. quia filius habet suum esse à Patre, non Pater à filio; unde videtur contra obligationem istam professionem non valuisse. Imo ob necessitatem Patris, vel Matris licet potest exire à Monasterio, dummodo id faciat autoritate superioris D. Thom. 2. 2. q. 101. art. 4. tradunt Nauar. in Manual. cap. 14. num. 14. & comment. 3. de Regularibus, numero 48. pro declaratione, cap. nullam 18. quaest. 2. idem conf. 71. numero 2. & conf. 72. numero 1. de regular. & conf. 4. n. 2. de statu Monachorum, nam alias inquietari potest à fratribus sui ordinis, & erit in malo statu; & sic manendo, & celebrando irregularitatem incurreret, vt optime resoluit Nauar. conf. 22. de regularibus, num. 2. & 3. Et quando parentum necessitas professionem praecesserit, obligat filium ad non intrandum religionem, ingressum ad non profitendum, imò & profectum ad exeundum. Hipp. de Marfil. singul. 149. num. 3. secus si sublequatur, vt ex D. Th. 2. 2. q. 101. art. 4. tradit Nauar. in cap. 14. in Manuali, & num. 14. qui adducit rationem differentiae, quod in priori casu praecesserit debitum; & debitor ante, & post ingressum tenetur soluere debita praecedentia, cap. committitum de sponsal. Nauar. comment. 1. de regular. facto super cap. cui portio 12. quaest. 5. num. 8. verum quartum, ait, quod filius familias potest religionem ingredi, etiam inuito parente, sub cuius est potestate, nisi parentes tanta egestate laborarent, quod probabiliter non possent sustentari eo ingresso secundo D. Thom. 2. 2. q. fin. art. 6. tunc enim mortaliter peccaret tex. in c. 1. d. 30. D. Thom. 2. 2. q. 86. art. 3. Felyn. in cap. in praesentia, num. 39. de probationibus. Corduba de Lara in tract. de alimentis super l. si quis à liberis §. item rescriptis, num. 12. Surd. eod. tract. tit. 1. quaest. 29. num. 12. & exire posset ad alendum patrem, vt probatur ex l. qui cum vno, ff. de re milit. in §. fin. vbi emansio criminis excusatur, qui ob parentum affectionem aliquamdiu sine superioris licentia castra deseruit, vbi Raynet. de Forliuo infert ad filium religiosum, qui affectione parentum religionem deseruit, Nellus in tractat. banitorum, par. 1. temp. 2. numero 48. in fine. Hypp. singul. 149. num. 3. Duen. regula 68. limit. 50. Alcanius Clementin. in tractat. de patria potestate, eff. 17. num. 4. Surdus supra tit. 8. num. 2. & 3. dicens, quod quemadmodum, qui alicuius est debitor, non potest, vt debitum soluere praetermittat religionem ingredi capitulo generalis 54. distinctione, & Rojas in epitome successuum, cap. 31. num. 36. ita nec filius, vt denegat alimenta parenti praestare, latè Petrus Surdus, tractat. de alimen. tit. 8. privileg. 68. à numero 2. & seqq.

RESOLVT. CCCXXXII.

- 1 Religiosorum appellatione veniunt Hierosolymitani, qui gaudent privilegio Religiosorum, num. 3.
- 2 Sub dispositione odiosa appellatione Religiosi, venit tantum, qui tria illa vota substantialia emitit.
- 4 Commendatarijs ordinum Militarium omnia competunt, quae veris Praelatis conceduntur, excepta alienandi facultate, & locare possunt seruata forma Extrauag. ambitiosa, n. 5.

An dispositio Concilij Tridentini, sess. 25. locum habeat in militibus Sancti Iacobi, & alijs, qui ducunt uxorem.

ET videbatur dicendum, quod sic, ex quo dicti equites dicuntur religiosi ex Abb. in rubr. nu. 4. Aloys. Ricc. Praxis. Pars III.

de regular. & in cap. quamuis, n. 3. verum. & notat istud verum, vbi vult de decimis. Rota, decif. 591. Ioannes de Luna n. 5. verum. vbi vult, par. 1. in nouis Romana. nisi vbi adesset dictio, quicunque religiosorum veniunt etiam Hierosolymitani. Abb. in dict. rubr. numero quarto de regularibus, & dicuntur verè, & strictè professi, ex quo professio proprie strictè, & verè est ea, quae verificatur in tribus votis Rota Romana in d. decif. 101. num. 8. verum. accedit etiam, parte prima, ex quo infert Abb. in d. rubr. de regul. num. 2. verum. ex quo inferri potest, quod dispositio odiosa non comprehendit illos, qui non promiserunt illa tria substantialia, unde dicti equites promittunt illa tria substantialia, & quo ad castitatem, & obedientiam dixit Abb. in d. rubr. num. 4. de regula, & Rota Roman. d. decif. 591. nu. 5. par. 1. de paupertate nihil dicunt, sed reperi Sansouinum de origine equitum lib. 2. c. de equitibus Hierosolymitanis dicentem. Equites tria illa vota in emissionem professionis emittere, & proinde post emissionem professionem sunt verè religiosi, & gaudent privilegio religiosorum, vt notat Author citatus, & probat Abb. in rubric. de regular. vbi alij canonistae, de Franch. decif. 479. & alij innumeris, quos recolimus in coll. decif. cap. 216. & in prax. alienat. rerum Eccles. decif. 76. & alibi Rodriq. tom. 3. quaest. regul. quaest. 1. artic. 7. hinc est Commendatarijs perpetuis ordinum Militarium (excepta alienandi facultate) omnia competere, quae veris Praelatis conceduntur cap. his qui de elect. in 6. sic etiam, quae conceduntur beneficiarijs, his etiam commendatarijs competere, vt post Fulgof. consil. 25. Gemin. consil. 417. probat Natr. conf. 514. num. 5. volum. 3. & fuit decifum per Rot. Romanam, vt testatur Mohedan. decif. 10. de caus. poss. & propriet. & sic possunt locare bona suarum commendarum seruata forma extrauag. Ambitiosa, vt post Iaf. consil. 94. volum. 1. Ruin. conf. 157. lib. 6. Capyc. decif. 3. num. 9. Coenar. lib. 2. variat. resol. cap. 16. num. 3. Dec. Gomel. Redoan. Rodriq. & alios probamus in prax. de reb. Eccles. non alien. decif. 75.

RESOLVT. CCCXXXIII.

- 1 Non est prohibita testandi facultas ante, vel post Religionis ingressum sine solemnitatibus seruata forma cap. 16. sess. 25. circa talem renunciationem, & obligationem.
- 2 Nouitius vsque ad professionem semper habet potestatem renouandi, & alterandi testamentum etiam sine consensu superioris.
- 3 Dispositio Concil. loquitur de renunciat. & obligat. non autem de vltimis voluntatibus.

An nouitius possit testamentum concludere non seruata forma Concilij sessione 25. Canone 16.

Maxima fuit controuersia in quadam causa Regularium mihi delegata ab eorum Generali, si dispositio supra dicti text. procederet etiam in testamento, cui articulus dicebam, quod quamuis in eo tex. prohibita sit bonorum renunciatio, & obligatio, nisi seruata forma ibidem praescripta, non tamen est prohibendus testamentum condere is, qui vult religionem ingredi ante, vel post eius ingressum sine solemnitate dicti Concilij, vt minus rectè existimant Spino in Specul. testamen. in glof. 12. numero 50. nam decisio Concilij intelligi debet de dispositione facta per renunciationem, aut obligationem aliquam irrevocabiliter inter viuos, non autem facta per testamentum, per quod nulla renunciatio, seu obligatio inducitur cum semper maneat in potestate nouitij vsque ad professionem illud renouare.

O 4 care,

care, seu alterare, & aliud de nouo condere etiam sine Prælati licentia, & consensu, nec illud professione reuocabitur, utpotè factum eo tempore, quo testator liberam habuit testandi facultatem, ut aduersus Roderic. Suarez allegat. 20. n. 29. aduertit eius additionator ibidem in litera M. tradunt expressè Michael. Crafs. in §. testamentum q. 34. n. 5. Couar. in c. 2. de testamen. n. 5. Iul. Clar. in §. testamen. q. 28. n. 6. Gutierrez lib. can. quæst. cap. 1. n. 25. Molina tract. 2. disp. 139. col. 547. vers. his tamen constitutis.

Ex quibus quidem (saluo meliori iudicio) indistinctè teneo ex decis. dict. Concil. non esse prohibitum testamentum condere, non obseruata solemnitate & forma ibidem præscripta. In qua quidem sententia quamvis Guttier. non sit ausus persistere in repet. cap. quamuis pactum de pact. in 6. in verb. dum nuptui tradebatur num. 4. pulchrè tamen, & nouissimè ipse defendit in lib. 2. Canon. quæst. cap. 1. ex num. 31. versicul. ius tamen, & Passarrellus in Scholijs ex Concil. Barchinonense in 7. de bonis nouitiorum fol. 143. Rodriq. in sum. tom. 2. cap. 7. ex numero 8. optimè Humada in lib. 7. par. 1. glöf. 3. ex numero 4. subdens in num. 6. decis. d. Concil. non procedere quando quis condidit testamentum, sed tantum in alijs contractibus, idemque facere Ceballos in pract. quæst. 63. ex num. 5. vers. quæ dispositio in quæst. 121. ex numero 5. Borgnin. Caualecan. in 3. par. decis. 111. num. 123. afferentes d. Conc. loqui de renunciationibus, & obligationibus, & non de testamen. & sic de actu inter viuos, & non de ultimis voluntatibus, & de donationibus factis causa mortis, ut etiam affirmant Rodriq. to. 1. cap. 90. n. 4. Caneer. 2. p. cap. 8. num. 86. & idem tenent Ioan. Gratian. in regu. 456. num. 5. affirmans Concil. non debere extendi vltra calum, de quo loquitur, cum sit decis. correctoria, ex doctrina omnium in authent. quas actiones C. de sacrosancto Eccles. cum in isto casu sit diuersa ratio, cum testamentum possit per ipsum monachum reuocari donatio verò, & renuntiatio minimè, & sic in isto casu cessat ratio, quæ poterat mouere concilium ne scilicet fiat fraus monasterio, vel ipsi ingresso.

RESOLVT. CCCXXXIV.

- 1 Renunciatio aut obligatio etiam iurata, aut intuitu piæ causæ nullum sortitur effectum, nisi dum licentia Episcopi habita per duos menses ante professionem.
- 2 Clausula irritans apposta in decreto, operatur nullitatem ipso iure.
- 3 Ex actu peccante in forma, neque ciuili, neque naturalis oritur obligatio.
- 4 Actus formam spernens, ipsum actum spernit.
- 5 Dispositio Concilij non vendicat sibi locum in constituto in decimo septimo anno, circa renunciationem, & obligationem, quæ liberè fieri potest, vel si maioris sit ætatis.
- 6 Dispositio c. nulla quoque intelligi debet prout c. antecedent.

An Puella nouitia minor 17. annorum in renunciatione bonorum, seu obligatione debeat obseruare formam Concilij Tridentini sels. 25. c. 16.

IN hac materia renunciationis, quæ fieri solet à filijs, & filiabus monasterium ingrediētibus Sacrosancta Synodus Tridentina videns multas fieri à monialibus vsque ad illa tempora, quæ inde in controuersiam deducebantur omnibus providere cupiens in d. sels. 25. cap. 16. sic disponit, nulla quoque renuntiatio, aut obligatio antea facta etiam cum iuramento, vel in fauorem cuiuscunque causæ piæ valeat, nisi cum licentia Episcopi, siue eius Vicarij fiat intra duos men-

ses proximos ante professionem, ac non aliàs intelligatur effectum suum sortiri, nisi sequuta professione, aliter verò facta, etiam si iurata sit irrita, & nullius effectus. Et cum quadam puella ætatis 23. annor. volens monachari, ante ingressum monasterij, in manibus fratris renunciasset cum iuramento bonis paternis, maternis, & fraternis non seruata forma illius capituli, quæsitum fuit vtrum subsisteret ista renuntiatio, & videbatur dicendum istam renunciationem esse nullam, quia erat facta contra formam Concilij in d. c. per ea quæ de forma non seruata latè scribit Olsch. decis. 166. & in puncto voluit Corneus consil. 272. lib. 3. maximè cum d. Concil. contineat clausulam decreti irritantis, & proinde sub se includit formam, propterea operatur nullitatem contrarij actus ipso iure si prædicta forma non obseruetur optimè Ceball. quæst. 727. ex n. 12. Guttier. in repet. l. nemo potest de leg. 1. n. 114. pulchrè Burlat. consil. 307. n. 59. optimè Flam. Paril. de resignat. benef. lib. 5. quæst. fin. ex num. 226. Salced. ad Diaz. cap. 73. pag. 234. vers. quod ex dicto per ea quæ tradunt Caball. in milloq. 467. Rebuss. in concord. tit. de firm. & irrenoc. concord. stabil. §. 1. pag. 758. vers. ultimo notanda, est clausula Roland. consil. 604. ex num. 23. & optimè annotauit Borgnin. decis. 211. num. 72. & decis. 28. num. 36. Menoch. consil. 322. num. 40. Pelyn. consil. 31. num. 21. Hoied. de benef. 1. par. c. 10. ex num. 5. Turrett. consil. 47. vol. 1. num. 1. Roland. consil. 723. ex num. 58. quando enim illud, quod agitur peccat in forma ex eo non oritur nec naturalis, nec ciuili obligatio, ut pulchrè post alios probant Roland. consil. 72. vol. 3. ex num. 56. Surd. decis. 268. ex num. 8. & qui spernit seruare formam dicitur regulare facere actum per tradita à Roland. consil. 33. vol. 3. num. 12. & probat latè Ledesma. in addit. ad 3. par. quæst. 45. art. 5. in 3. dub. ex pag. 178. ex quibus aduertendum censet Menochium virum doctissimum, veriore sententiam tenuisse in lib. 2. arbitrar. iud. centur. 5. casu 436. num. 8. locum non esse dictæ constitutioni Concilij quando ingressus religionem esset ætatis decem, & septem annorum, vel maioris, nam si quandoocunque voluerit intra annū probationis libere potest se obligare, & bonis suis renunciare sine licentia Episcopi vel eius vicarij per rationem, quam ibi adducit.

6 Et dispositio illius capituli nulla quoque debet intelligi secundum capitulum antecedens, prout demonstrant verba illa quoque, & antea in d. cap. post iuxta tradita per Bart. in l. 2. C. de pactis. Aretin. in consil. 157. col. fin. Oldrad. consil. 103. Caualecan. decis. 19. vt in c. 15. statutum fuerat, quod professio non fieret ante 16. annum completum, ergo de illa ætate intelligenda sunt verba sequentis capituli.

RESOLVT. CCCXXXV.

- 1 Dispositio c. citati non procedit si renunciatio, vel simi lis actus fieret ratione debiti.

An dispositio d. capituli habeat locum in solutione debiti.

SAlua correctione Sanctæ matris Ecclesiæ existimo pro interpretatione dicti cap. 16. ipsius decisionem non procedere quando nouitius donationem, vel bonorum renunciationem, aut obligationem fecisset, non quidem animo gratuito, & aliquid donandi, sed potius animo soluendi, quod ipse debebat, si namque ipse esset debitor alicuius quantitat, & fecisset actum solutionis, vel obligationis nullo facto dicendum videtur illum actum reddi nullum a Concilio, per ea, quæ pulchrè aduertit Rodriq. in 2. par. c. 7. num. 4.

RESOLVT.

RESOLVT. CCCXXXVI.

- 1 Quomodo inducatur tacita professio, & num. 4.
- 2 Statim post lapsum tridui inducitur tacita professio per distinctum habitum.
- 3 Per veli susceptionem inducitur etiam tacita professio, si suscipiens consideret velo annexum esse votum.
- 5 Monialis dans vocem in capitulo, seu sedens supra chorum habetur pro tacite professa, sic etiam immiscendo se ceteris actibus inducentibus tacitam professionem ex consuetudine Monasterij.
- 6 Tacita professio inducitur etiam si expressa non fiat.
- 7 An per lapsum anni intelligatur tacite professus.
- 8 Monasterium habens pro consuetudine quod non expresse proficetur, ingrediens promittens obedientiam videtur professus.
- 9 Censetur, quis professus si vocatis parentibus solemniter in Ecclesia, habitum suscipiat.

An per Concilium Tridentinum sit derogata tacita professio, & ex quibus inducatur ista tacita professio.

IN casu mihi proposito supponebatur primo adesse consuetudinem, quod professio inducatur ex mutatione habitus, nam alium habitum gestant moniales in principio ingressus alium postea, & distinctio habitus consistit in colore. Præsupposita igitur ista consuetudine inducendi hoc modo tacitam professionem ex mutatione habitus non dubium est monialem haberi profectam, & ex hoc ortam fuisse tacitam professionem, etiam si alias in monasterio non fieret expresse vocalis professio, ita dicit glos. in Clem. fin. in verbo deinceps de regularibus, ubi quod statim lapso triduo post scienter susceptum habitum distinctum a primo inducitur professio, & glos. ibi in verbo colore ponit exemplum de colore griseo, vel nigro, & hanc dissimilitudinem vestium considerat text. in c. 1. de regularibus, & ibi glos. in verbo dissimilitudine, & probat text. in c. constitutionem eod. tit. ubi etiam glos. in verbo infra, & text. in c. beneficium iuncta glos. ibi litera F, est etiam text. in c. ad nostram extra de regularibus, & satis optime Innoc. in c. vidua in verbo quæstionis n. 2. extra de regularibus, ubi Host. in verbo quamuis non sacrum, refert eius verba ad literam, & Io. Andr. etiam ibi, in verbo non sacrum, qui considerat etiam veli susceptionem dummodo monialis sciat illo velo annexum votum, idest quod, quæ recipit velum illud habeatur pro professa, quod, etiam considerat Anton. de Butr. ibi. n. 5. & Abb. num. 7. Secundo principaliter constat de tacita professione: quia sicut in dubio quando habitus non est distinctus semper monialis censetur sumpsisse habitum probationis, ita quando habitus sunt distincti, in dubio censetur sumpsisse habitum professionis, & sic distinguit Ant. de Butr. in dict. cap. vidua in articulo, quando ex susceptione habitus, vel veli in monasterio, inducatur professio, aut est habitus indistinctus, aut est distinctus propterea stante distinctione inter primum habitum, & secundum præsumptio est, quod monialis sumpserit ex causa professionis, attenta distinctione Anton. de Butr. tertio hoc manifeste iudicatur, quia post mutatum habitum per monialem, sicut prius non habebat locum in choro, ita post habet, & sicut prius non habebat vocem in capitulo, ita post habet, imo circumscripta consuetudine murandi habitus, hoc solum gerere actus, qui ex consuetudine monasterij distinguendo moniales inter se induxerunt tacitam professionem, imo in specie in actibus, de quibus agitur, scilicet dare vocem in capitulo, sedere supra chorum sufficeret pro tacita professione, vt optime considerat Innoc. in dict. cap. vidua num.

5. ubi Host. Io. Andr. & Ant. de Butr. & Alber. num. 7. & satis optime Anchar. in cap. 1. de Regular. num. 6. in 6. Imo hoc immiscere se monialem actibus, qui inducunt tacitam professionem ex consuetudine monasterij est tantæ potentia, quod & si habitus non sit solemniter, susceptus etiam inducitur tacita professio secundum Ant. de Butr. in d. c. vidua num. 5. Nec dicatur, quod ubi non sit expressa professio non potest induci tacita ex notatis in c. 2. de testa. quoniam ibi non quæritur hoc, sed aliud, scilicet an ingrediens religionem, in qua regula non seruatur, cogatur expresse profiteri, in quo articulo licet aliqui teneant, quod non cogitur si vult exire de monasterio, tamen Imola ibi. num. 17. dicit non esse tutum illud, quod ibi dicit Hostiensis, quod ingrediens religionem collapsam non intelligatur tacite profiteri, per lapsum anni, & in illo c. non bene hoc probarissimo Abb. non putat verum dictum Hostiensis generaliter intellectum, quia ex quo quis generaliter ingreditur religionem, assumendo habitum, si portat per annum tacite proficitur licet ibi non seruatur regula, quia tex. in Clem. fin. de regul. loquitur indistincte, & ponderat etiam verba illius text. Secundo illud, quod ponderatur ibi a DD. de tacita professione non resultare per lapsum anni per ingressum monasterij ubi regula non seruatur, procedit quando non sunt habitus distincti, prout est in casu, de quo agitur. Insuper est advertendum, quod etiam stante consuetudine in aliquo monasterio, quod non fiat expresse professio. Innoc. fuit in opinione, quod si ingrediens promittat obedientiam, hoc sufficit pro professione, vt refert Card. in Clem. eos nu. 5. de regularibus qui dicit opinionem æquior, & animæ consultior, licet aliam opinionem veriorum putet contra Innoc. Vterius non est modica considerationis susceptio habitus vocatis parentibus in Ecclesia, & solemniter, ex quo etiam si alias non esset distinctus inducitur professio, secundum Innoc. & Hostien. in d. c. vidua.

RESOLVT. CCCXXXVII.

- 1 Fautore ampliandi, odia restringenda.
- 2 In dubio quis debet admitti ad Religionem, sicut in dubio quis debet admitti ad collegium num. 3. & ad sedile num. 4.

An si in receptione nouitij ad professionem adest paritas votorum in dubio debeat admitti ad professionem an verò debeat expectari vox Protectionis, vel Generalis ordinis.

IN hoc articulo cum agatur de actu fauorabili, quod est admittere nouitium ad professionem, capitul. ad Apostolicam de regular. & quod ibi communiter notatur cum fauores sint ampliandi, & odia restringenda l. cum quidam ff. de lib. & posth. cap. 2. odia de reg. iur. in 6. propterea in dubio debet admitti quis ad religionem, vt in proprijs terminis tenuerunt Bald. in consil. 83. vol. 2. Taf. in consil. 120. vol. 4. Calciat. in respons. 91. & respons. 725. sicut in dubio quis debet admitti ad collegium. Anna singular. 627. quemadmodum quando extat paritas votorum in admissione alicuius nobilis ad sedile de Franch. in decis. 2. num. 28. & in decis. 207. nu. 8. post Cagnolum, & Philippum Decium in lege quoties nihil. ff. de reg. iur. & latissime Menoch. in consil. 227. num. 9. vol. 3.

RESOLVT. CCCXXXVIII.

- 1 Quando contractus prohibetur, si fiat est nullus, maxime cum adest clausula irritans.

2 Actus

- 2 *Actus declaratus nullus à lege, nullam habet vim, etiam si non exprimitur.*
- 3 *In actu, necesse est, quod adsint voluntas, & potestas.*
- 4 *Actus nullus non trahit secum iuris extinctionem, nec operatur civilem effectum.*
- 5 *Vbi lex alienationi resistit, ex contractu non transfertur dominium.*
- 6 *Potentius ius operatur nullitas à principio ad impediendum, quam ex post facto ad resolvendum.*

Renunciatio facta à Nonito non servata forma Concilij Tridentini fefs. 24. canon. 16. in beneficium fratrum, an monasterium possit illa bona vindicare una cum fructibus post triginta annos.

ANno 1586. Duo fratres in terra Laboris ingressi quandam Religionem bonorum capacem tempore professionis renunciationem generalem videlicet bonorum fecerunt in beneficium cuiusdam eius fratris secularis absque vlla licentia Ordinarij contra dispositionem Concilij Tridentini fefs. 25. de regulis cap. 16. vt ex iisdem renunciationibus colligitur, demum mortuo confratre seculari, transactis triginta tribus annis à renunciatione præfata, quaritur an religio possit bona præd. renunciata cum fructibus repetere, ac dicti fratris secularis creditores excludere, & respondi affirmatiue, ex quo dicta renunciatio fuit nulla, & inualida ab initio tanquam facta contra dictum Concilium, & ipsius formam, nam quando contractus, seu alienatio prohibetur, si fiat est nullus leg. non dubium C. de legibus l. cum lex. ff. de fideiuss. Hieronymus Gratus respons. 109. num. 12. vol. 2. & respons. 112. num. 19. lib. 1. quia prohibitio totum prohibet, l. si mulier in princip. ff. de eo quod metus causa gloss. in l. hoc genus ff. de condit. & demonstr. l. si quis ita stipulatus ff. de verborum obligat. Rebuff. respons. 12. vers. 1. maxime vbi est clausula irritans vt in dicto Concilij decreto, nam in contrarium factum est nihil gloss. singularis in Clement. 1. verbo pro infectis de immunitate ecclesiarum, legiste in l. omnium ff. de testamentis, & in l. omnes Populi ff. de iustit. & iur. Abbas, & alij in cap. cæterum de re scriptis Rebuff. plures allegans respons. 36. vers. secundo probo Abbas in capit. quæ in Ecclesiis num. 3. de constitutionibus Anton. Gabriel. lib. 6. conclusionum tit. de clausulis conclus. 3. artic. 57. allegans. capitul. penult. de præbendis lib. 6. Rebuff. in praxi par. 1. tit. forma, & declaratio nouæ provisionis verbo nos enim, & Gomefius in Regula de annali q. 4. versic. nam decretum.

Imo actus declaratus nullus à lege, ac propterea per legem rescissus, robur, ac vim non habet, etiam si de illius nullitate non exprimitur leg. 2. C. quando pronocare non est necesse l. si expressum ff. de appellationibus cap. licet canon. de electione in sexto. Ioannes Igneus in auth. ex causa num. 117. C. de lib. præteritis Paul. Cast. in l. codicillis. §. instituto num. 3. ff. de legat. 2. Iacob. Puterus lib. 1. decis. 338. numero 8.

Et ita est ipso iure nulla dicta renunciatio, quia forma Concilij non fuit obseruata tempore, quo fuit facta, nam actus, qui præter formam à lege præstitutam fit, non obtinet vim, ac robur cap. cui de non sacerdotali de præbendis lib. 6. cap. quia propter de electione l. obseruare, & l. nominationum Codic. de Decurion. libr. 10. l. fin. Codic. de prædijs Decurion. sine decreto non alien. eod. lib. Igneus vbi proxime n. 52. & in l. necessarios nu. 166. ff. ad Senatus consult. Syllanian. Staphileus de gratijs, & expectatiuis in princip. §. quia omnis num. 22. Marchus Mantua singul. 178. num. 1 Gregor. Lopez in l. 28. tit. 11. part. 5. gloss. 7. Cephal. conf. 24. n. 59. Roland. a Valle conf. 72. num. 53. lib. 3.

Facit vterius, nam repugnante iuris dispositione, (quomodo est dicta dispositio Concilij) actus renunciationis prædictæ ipso iure nullus d. l. non dubium C. de legibus c. in nomine Domini, vbi Felyn. de testibus Cassad. conf. 29. num. 33. & seq. Gregor. Lopez vbi proxime Matthiense in l. 1. tit. 2. lib. 2. recopilat. gloss. 7. num. 1. & in terminis alienationis ex l. si non fortem §. primo cum similibus ff. de condit. indeb. tradit Cephal. conf. 51. num. 1.

Cuius est ratio, quia in omni actu oportet, & necessarium est, quod adsint voluntas, & potestas, cum super offic. deleg. l. nemo potest ff. de leg. 1. Dec. in l. quamquam C. de testam. militis, & adnotauit ex Boer. & Bald. in l. 1. num. 55. Codic. de Sacros. Eccles. Couarr. lib. 3. variarum c. 6. n. 9. dicens quod ad nihil agendum prodest voluntas, si desit potestas, & nihil agi ex potestate si voluntas desit, & talis potestas debet esse iuris, & facti, nam altero deficiente actus est nullus c. sciscitatus de re scriptis additio 1. ad Rotam decis. 5. de offic. deleg. in nouis Ioannes Monachus in cap. actus de reg. iur. in sexto Alexandr. conf. 52. n. 30. lib. 4. Rebuff. respons. 68. vers. præmittendum.

Et cum in nostro casu defuerit iuris potestas, clarum est dictam renunciationem fuisse nullam, nec renunciantem à se abdicasse dicta bona nec suum extinctis ius, & omnia inde sequuta fuisse nulla, quia actus nullus nunquam trahit secum extinctionem iuris, quod faciens habebat. Flamin. Paris. lib. 1. de resignat. benefic. quæst. 3. n. 117. nec operatur civilem effectum l. si quis filio §. quid si quis ff. de iniusto, rupto, irritoque facto testamento. Bald. in l. sub prætextu instrumenti n. 3. C. de transactionibus, & quia vbi actus est nullus, ita ea quæ ab eo dependent, l. fin. ff. de constituta pecunia Bart. in d. l. non dubium n. 26. C. de legibus Menoch. de recuper. posses. remed. 15. n. 449. Azuvedo in l. 1. tit. 2. lib. 4. recopil. num. 26. in fine.

Ideo in dictum fratrem non fuit translatus, nec potuit transferri dominium, nec possessio dictorum bonorum quia vbi lex alienationi resistit, ex contractu dominium non transfertur l. quemadmodum C. de agricolis, & censitis l. 11. Rebuff. 2. tom. commentar. ad leges Gallicas tit. de rescissione contractuum in præfatione n. 37. & quia vbi contractus est nullus, nunquam transfertur possessio, quæ ex tali contractu conuenit transferri l. si quis autem versiculi, si quidem ff. de acquirend. posses. Bald. in allegat. l. non dubium num. 18. vers. similiter C. de legibus allegans. l. si aliquam rem eod. tit. de acquirend. posses. vbi Ioan. de Imola Cyn. l. ad probationem num. 6. & 7. Cod. de locat. Salycet. in leg. qui rem eod. tit. Alex. conf. 69. num. 14. & conf. 81. num. 6. Messia ad l. Tolet. part. 2. fundam. 5. nu. 11. Palat. Rubecos in repet. rubr. de donationibus inter virum, & uxorem §. 76. num. 6. vers. item si possessio, dicens quod hoc multo fortius procedit quando causa fuit à principio nulla, quia potentius ius operatur nullitas à principio, ad impediendum, quam ex post facto ad resolvendum argumen. l. vnica C. de vluap. transform. l. patre furioso ff. de his qui sunt sui, vel alieni iuris l. si filius, qui in potestate ff. de liberis & posthumis inncta l. posthumus in princ. ff. de iniuncto rupto, &c.

P R A X I S P V B L I C A T I O N I S Resignationum beneficiorum.

R E S O L V T. C C C X X X I X.

- 1 *Constitutio Pij V. de publicandis resignationibus requirit publicationem, vel aliquod æquipollens.*
- 2 *Aliud est gerere se pro possessore, aliud est capere possessionem realem.*

Resi-